



אויסגאבע פון חיזוק
און השקפה פאר
די אידישע שטוב,
אריינצוברענגען
שמחה און שלום
תשע"ב לפ"ק

גליון לחיזוק
וביסוס הבית
היהודי על אדני
השמחה והשלום
גליון כ"א

בנין עירי עיר

געבן מיט מחשבה

אז מען האט שוין אפגעטייטשט אהבה, אז דאס קומט דורך "געבן", און דאס דארף ברענגען א רצון צו נתינה נאך און נאך, און נאר דאס איז די ריכטיגע געפיל וואס האלט זיך און בלייבט, דארף מען יעצט פארשטיין וואס מיינט דאס "געבן"?

אויפ'ן געדאנקן קומט גלייך ארויף א קשיא, אז דאכט זיך דאס איז פון די ערשטע ווערטער וואס א קינד לערנט זיך אויס. צו דארף דאס נאך א טיפערן הסבר?

אבער באמת, אויב דער באדייט פון געבן איז געבליבן דאס זעלבע וואס מען האט פארשטאנען ביי די צוויי יאר, אז דאס איז נאר דער טרוקענער פאקט, פון איבערלייגן פון איין האנט צו די צווייטע, איז גאר וויכטיג ארויסצוברענגען אז דאס איז נישט ריכטיג.

ווען מען וועט אנעמען א צוגאנג, אז איך גיב דאס וואס "איך" פארשטיי פאר גוט און אנגענעם, און דאס וואס איך האלט אז עס איז וויכטיג, אדער גאר דאס וואס איך האב ליב, איז מעגליך אז מען האט געטון א האלבע זאך, מען האט טאקע "געגעבן", אבער דער אנדערער האט גארנישט "באקומען".

כדי דאס געבן זאל זיין אויך "באקומען און אנגענומען", פארלאנגט זיך בעיקר "מחשבה" צו וויסן, און אריינטראכטן, און פארשטיין וואס איז יעצט דעם אנדערנס געברויך און פארלאנג, און דעמאלס ווען יענער קען דאס באקומען דורך דיר, הייסט דאס אז דו האסט עפעס געגעבן. ווייל געבן איז בעיקר - דאס וואס יענער האט א געברויך און א נויט צו דעם, און נישט נאר דאס וואס דו פילסט אז דו ווילסט פון דיר ארויסגעבן.

אין שטוב פון משפחת ברענגער האט מען זיך געגרייט אויף גרויסע געסט, דער פעטער און די מומע פון אויסלאנד קומען צו פליען, און האבן ביי זיי די אכסניא.

מרת ברענגער האט צו געגרייט פאר זיי א עלעגאנטע פרישטאג מען האט ספעציעל געקויפט

גערייכערטע פיש, און געמאכט פארשידענע סאלאטן, ארויפגעלייגט דעם שענסטן טישטוך, אלעס כיז המלך.

צען אזייגער אינדערפרי, האט זיך געהערט געשרייען פון די קינדער ביים פענסטער "זיי זענען דא! זיי זענען דא!"

מיט א ברייטן ברוך הבא זענען זיי געווארן ענטפאנגען דורך שלום ברענגער און זיין פרוי, נאך עטליכע מינוט רעדן, האט שלום מכבד געווען דעם פעטער מיט א האנטוך און א טעפיל, "דער פעטער קען זיך גיין וואשן, די פרישטאג איז גרייט". דאס איז געווען די לעצטע זאך וואס דער פעטער און די מומע האבן יעצט געדארפט.

פרובירנדיג זיך צו אנטשולדיגן אז זיי זענען יעצט מיד, און זיי וואלטן געוואלט צום ערשט זיך צולייגן, האט שלום זיך געווינדערט און געווען אביסל אנטוישט "וואס הייסט אונז ווארטן שוין אזוי לאנג צו קענען פארברענגען מיט'ן פעטער מיט אן אנגענעמע פרישטאג, מען האט דאך ספעציעל אנגעגרייט, און זיך גערישט".

דער פעטער און מומע האבן נישט געהאט קיין ברירה, און מיט האלב פארלאשענע אויגן, און א קנאפן אפעטיט, זיך צוגעזעצט צום פרישטאג, ווי נאר שלום האט זיך אויפגעשטעלט אריינברענגען דעם קומענדיגן געריכט, האט דער פעטער טיף איינגעדרימלט אויף זיין בענקל, און געברענגט אז שלום זאל מוזן ענדיגן דעם פרישטאג אליין אין אן אנדערן צימער.

אבער לאמיר נישט קריכן אזוי עקסטרעם, ווען דאס וואס מען גיט איז באמת אן אפקומעניש און בכלל נישט דאס וואס מען דארף יעצט. ווייל אפילו דאס וואס מען האט געגעבן איז באמת א גוטע זאך, אדער א גוט ווארט, וואס מען קען נוצן, דארף דאס אויך

זיין אויף דעם ריכטיגן פלאץ און אין די ריכטיגע צייט. דאס אליין אז מען האט יענעם עפעס צוגעשטעלט אדער אריינגעגעבן אין די הענט אריין, אדער געזאגט עפעס וואס מען טראכט אז עס וועט מאכן גוט שפירן, איז נאכנישט גענוג ווילאנג מען מאכט זיכער אז "דאס" איז יעצט וואס יענער דארף און פארלאנגט.

יאסל קומט אהיים און טרעפט אלעס איבערגעדרייט, די וועט איז צושפרייט, די שפילצייג ליגן אויסגעלייגט אין אלע צימערן, אזש מען זעט נישט וואו אראפצוטערעטן, די קינדער דארפן עסן נאכטמאל, און עס איז נאכנישט גרייט, ער זעט זיין פרוי איז שרעקליך אנגעשטרענגט און קען נישט קאנטראלירן דעם חורבן.

עס איז אים תיכף בייגעפאלן א לעזונג צום גאנצן פראבלעם: "איך זעה אז דו ביזט אזוי אנגעשטרענגט, אפשר קומסטו אביסל ארויס פאר א שפאציר? דער וועטער אינדרויסן איז עקסטער אנגענעם און פרישע לופט וועט דיר זיכער בארואיגן".

קען זיין אז ביי יאסל איז דאס א טאג טעגליכע לעזונג צו "זיינע" פראבלעמען, ווען ער האט געהאט א שווערן טאג, אדער ער איז אנגעשטרענגט ביי די ארבעט, אדער ווען די חובות דרוקן, איז א שפאציר זיין וועג פון זיך בארואיגן, אבער דאס מיינט נישט אז דאס איז יעצט וואס זיין פרוי דארף, ענדערש וואלט זי געדארפט צוויי הענט זאלן העלפן שטעלן אלעס אין פלאץ.

אין טאג טעגליכן לעבן דארף מען נוצן אביסל שכל צו פארשטיין אין וואס באמת יענער נויטיגט זיך "יעצט", און וואס עס פארלאנגט זיך פון דיר, און נישט וואס דו קענסט באקוועם און רואיג געבן, וואס דאס איז טייל מאל א באהאלטענע מיטל זיך ארויסצודרייען פון אחריות.

אבער בדרך כלל כדי צו פארשטיין און וויסן וואס מען דארף, און וואס איז די ריכטיגע אויסדרוק, אדער רעאקציע אין די יעצטיגע מצב. מוז מען זיך אריינלייגן אין יענעם שיק, אז עס זאל באמת אנגיין דעם אנדערנס מצב, פראבלעם, ווייטאג, אדער סתם די טאג טעגליכע צרכים, וואס דאס איז אנדערש ביי א פרוי ווי פון א מאן (און וועט בעז"ה ווערן עקסטער באהאנדלט), וויבאלד יעדער פון זיי האט אנדערע געפילן און נויטן וואס ווארטן אויף אן ענטפער, און יעדער מענטש בפרט האט אנדערע נאטורן און תכונת הנפש, און אזוי אויך די צייט פארלאנגט שטענדיג עפעס אנדערש.

למשל. א פיר יעריג קינד, האט זייער ליב צו קוקן א ביכל מיט בילדער, ער האט זייער ליב מען זאל שפילן מיט אים, רעדן מיט אים, אדער מען זאל אים לאזן ארומלויפן וכו', יעדע פון די, האט זיך אבער זיין צייט. ווען א קינד קומט אהיים פון חדר, און די מאמע וועט אים גלייך אונטערשטיפן א ביכל מיט בילדער, "דא

האסטו שעפעלע". דאס קינד וועט נישט זיין צופרידן, כאטש די מאמע האט אים געגעבן זייער א גוטע זאך, וואס ווען ער גייט שלאפן בעט ער זיך ביי די מאמע מען זאל אים לאזן נאך אביסל קוקן, אבער יעצט דארף ער עפעס אנדערש, ער וואלט געוואלט די מאמע זאל אים אויסהערן וואס ער האט צו דערציילן, וואס דער רבי האט דערציילט, ווער עס האט צוגענומען אין חדר זיין עסן, און ווער עס האט אים אראפגעשטופט, און אמאל וועמען "ער" האט צושלאגן...

די זעלבע איז אין שטוב, ווען די פרוי בעט געלט, וועט איר א קאמפלימענט נישט צופרידן שטעלן, און ווען זי דארף א קאמפלימענט וועט איר א נייע סעט געשיר אויך נישט בארואיגן, און ווען זי דארף מען זאל איר אויסהערן, וועט גארנישט אויף דער וועלט דאס דעקן. אזוי אויך ווען דער מאן איז אנגעשטרענגט דארף ער נישט שטענדיג קיין עצות, אמאל דארף ער שטילקייט, און ווען ער איז הונגעריג דארף ער נישט דוקא די סארט עסן וואס דו האסט ליב זיך איבערצוכאפן דאס הארץ.

די געברויכן און פארלאנגען פון איינער צום צווייטן איז אויך טייל מאל באהאלטן, און נישט קלאר, און קען זיין פארדעקט מיט טענות וואס האט נישט קיין שייכות צו דעם אמת'ן געברויך, און אסאך מאל דער וואס רעדט זיך אפ ווייסט אליין נישט וואס ער וויל באמת. אזוי ווי א קליין קינד וואס נודזשעט, אדער וויינט און פארפירט און הענגט זיך אן אויף יעדע קלייניגקייט, און באמת איז דאס קינד מיד, אדער הונגעריג, און נאר א מאמע וואס "האלט מיט" מיט'ן קינד, און ווייסט דאס קינד'ס אייגנארטיגע געברויכן, וועט תיכף כאפן וואס פעלט פאר דאס קינד.

גרויסע מענטשן זענען גאר נישט בעסער, נאר מער אויף א פראפעסיאנאלן וועג, טענות און מענות, קען זיין א אנדייטונג פון הונגער, נישט באקומען די ריכטיגע אויפמערקזאמקייט אדער ווערטער, אדער גענוג רעספעקט, וואס נאר דער וואס האלט מיט, און פרובירט זיך אריינצולייגן אין יענעם געפילן און געברויכן וועט דאס קענען פארשטיין, איידער מען גייט ח"ו אויס פון הונגער.

דאס איז דער פליכט פון א מאן און א פרוי, "מחשבה", לייג זיך אריין אין יענעם מצב, און ווייס וואס ער דארף מער אין אלגעמיין, צו רעספעקט, אויפמערקזאמקייט, קאמפלימענטן, ליבשאפט, און דאס וואס ער דארף זאלסטו געבן דאס מערסטע וואס דו קענסט.

אז מען ווייסט וואס מען "דארף" געבן, קען מען אויספירן למעשה און פאקטיש "געבן", צו איז דאס א גוט ווארט, הילף, א מתנה, צו א שפאציר. די ריכטיגע זאך אויפן ריכטיגן פלאץ.

און דאס וועט ברענגען צום ענדגילטיגן ציהל, די ריכטיגע "אהבה" צווישן זיי.

אפשר איז דאס די ראשי תיבות פון א מאן, "מחשבה אהבה נתינה".

בחכמה יבנה בית

רעיון בנושא שלימות הבית, בקשר לפרשת השבוע

ע"י שהבעל הוא המשפיע נמצא שמחה בבית

יהיה העם כמתאוננים רע בעיני ה' וגו' והאמפספס אשר בקרבנו התאוו תאוה וגו'. אולי אפ"ל מלץ תרי ותלת בדרך רמו.

ונקדים מש"כ אא"ז וצ"ל באהל תורה (בחקותי עה"פ ונתתי את שמכם ככרול, וכ"ה בס' בית יעקב פ' עקב בשם מורו ר' שמחה בונם מפרשיחאס ז"ע) וז"ל שמעתי בשם רביה"ק וצ"ל מלובליץ לפרש הפסוק (ישעי' ג"א) כי נחם ה' ציון נחם כל הרבותיה וישם מדברה כערן וערבתה כגן ה' ששון ושמחה ימצא בה תודה וקול זמרה, דהיינו כי בזמן הזה העשירים הנותנים צדקה הם אנשים פשוטים בלי דעת והמקבלים הם בעלי חכמה ומדע ת"ח, לזאת אין הנותנים בשמחה כי אין הנותן יודע מעלת הצדקה אבל לעתיד יהי' הנותנים בעלי תורה וחכמה והמקבלים יהי' אנשים פשוטים והנותנים יתנו בשמחה.

והנה כ' (בראשית ב') ונהר יוצא מערן להשקות את הגן, הרי כי הערן הוא משפיע והגן הוא המקבל, וז"פ כי נחם ה' ציון נחם כל הרבותיה היינו לעתיד, וישם מדברה כערן פי' הת"ח שנקרא מדבר כמו שאמרו רז"ל (גדרים ג"ה) יהי' כערן שהוא משפיע, וערבתה הם אנשים פשוטים שדומים לערבה שאין בה לא מעם ולא ריח יהי' כגן ה', שהוא מקבל, ואז ששון ושמחה ימצא בה בנתינת הצדקה עכדבה"ק.

ע"י נתינת צדקה בעין טובה, ששון ושמחה ישיגו

ויש להתבונן בדברות קדשו של החוזה ז"ע, מאי מעמא ליכא שמחה בנתינת צדקה כשאינו על סדר הנכון, ויתבאר יפה עפמש"כ בפנים יפות (תרומה) לפרש מ"ש חז"ל (ברכות ג' ע"ב) כיון שעלה עמוד השחר נכנסו חכמי ישראל אצלו אמרו לו אדונינו המלך עמך ישראל צריכין פרנסה אמר להם לכו והתפרנסו זה מזה אמרו לו אין הקומץ משביע את הארי ואין הכור מתמלא מחוליתו אמר להם לכו ופשמנו ידיכם בגדוד ע"כ.

ומפרש בפנים יפות, דמה שאמר דוד והתפרנסו זה מזה, היינו שהעשירים יפרנסו את העניים, ואמרו חז"ל (ויק' ל"ד ח') יותר ממה שהעשיר עושה עם העני, העני עושה עם העשיר, הרי שהם מתפרנסים זה מזה. וסימן לדבר כי ישראל נקראו גוי אחד, והרמוז בזה, כי האל"ף רומז על העשיר שמצינו ראשי עם נקראים אלופי עדה, והדל"ת רומז על העניים ודלים, ומתחברים ע"י החי"ת האמצעי, והחי"ת הם שני זיינין, כלשון המשנה (שבת ק"ד): נתכוון לכתוב ח' וכ' שני זיינין, והרמוז שזה זן את זה, וזה זן את זה.

וכ' עוד הפנים יפות "אמנם אין העשיר מתברך אלא אם נותן בנדבת לכו ברצונו הטוב, ואז הברכה מצויה אצל העני ומשביע אותו, והברכה הוא שמקבל שבר כפלי כפלים, אבל אם הוא נותן בעין רעה, אז אין להעני שביעה בו, ואינו מתברך בתשלומי שבר". ובוהו מפרש הפסוק (דברים מ"ו י') ולא ירע לבבך בתתך לו, כי בגלל הדבר הזה יברך ה' אלקיך, פי' בגלל הדבר הזה שתתן בעין טובה תתברך בכל מעשה ידיך עיי"ש באורך, ועי'

מש"כ ג"כ בפ' ויחי (עה"פ זבולון) דכשכונתן בעין טובה אז הברכה הוא עד בלי די, אבל בעין רעה, מקבל כמדתו ואין בו שביעה בברכתו עיי"ש.

היוצא לנו מדבריו, כי העשיר שעושה צדקה עם העני, אם נותן בעין טובה, אז יש להעני שביעה ממנו, ומתברך ג"כ כפלי כפלים עד בלי די, אבל אם נותן בעין רעה אין לו שביעה להעני, ואין לו שביעה בברכתו.

ועפ"ז אפשר להבין במובן, דבשעה שהנותן הוא ת"ח אז הוא נותן בעין טובה, ביודעו מיב מצות צדקה שאינו נחסר כלל מהמשפיע, וגודל סגולתה ושכרה בעלמא הדין ובעלמא דאתי, ובהאי גוונא ממוציא שמחה להמקבל, ואז חוזר אליו ההשפעה עד בלי די, ונמצא ששניהם נהנים בזה בשמחה ובמובן לב, וששון ושמחה ישיגו, משא"כ כשהמשפיע הוא ע"ה ואינו נותן בעין יפה, אז ליכא שביעה בהנתינה, והמקבל אינו שבע ושמח מזה, ושוב אינו חוזר אליו ההשפעה, ושמחה לא ימצא שם.

*

הבעל הוא המשפיע כי הוא נותן בעין יפה

והנה הקב"ה קבע סדר הבריאה שהבעל יהי' המשפיע והנותן בביתו והאשה עוזרתו כנגדו תהי' המקבלת, והיינו מעמא משום שהבעל יודע סוד ההשפעה ליתן בעין יפה, ועינו יפה בשל אחרים, משא"כ באשה אחז"ל שעיניה צרה באורחים, ואין עיניה צופיות במרחב להשביע כראוי, ובכן כשהאשה הוא המשפיע היפך סדר הבריאה אין שמחה ואין ששון.

ואולי היינו נמי מעמא שכ' הרה"ק ר' מענדל מווימפסק וצ"ל (פרי הארץ במכתבים) שהנהגה הכספי בבית לא תהי' ע"י האשה עיי"ש, ולענינו מפני שאין זה לפי סדר ההשפעה שהמביע הבורא, ואז אין שמחה ואין שביעה.

ובהזדמנות אמרתי לפרש מ"ש בשבע ברכות, שמח תשמח רעים האהובים כשמחך יצריך בגן ערן מקדם, ובהשקפה ראשונה יפלא מה ענין שמחת גן ערן לכאן, אבל לפי האמור שפיר מאד, כי ראשיתה ועיקרה של השמחה בבית, היינו רק כשהוא ע"ד הכ' ונהר יוצא מערן להשקות את הגן, ע"ד המשפיע והמקבל הנכון, והאשה נקראת ג"ן כמו"ש (שיר השירים

פאר יעוץ און הדרכה
אין עניני שלום בית
רופט הרב יצחק לויפער
718-789-1456
שטרענג קאנפידענשר - גוטע פרייזן
בהמלצת הרבנים שליט"א

ד' י"ב) ג"ן נעול אחותי כלה, ואז כאשר הג"ן מקבלת מהעדן שהוא הבעל המשפיע, אז שמח תשמח רעים האהובים, וע"כ מברכין החתן וכלה, שהשמחה ישרה בביתם כשמחך יצריך בנן עדין מקדם.

ואף גם זאת יש להוסיף שכ"ז שאדם וחיה התנהגו על אופן ההשפעה הראוי, ה' מקומם בנן עדין, אבל כאשר קלקלו בסדר ההשפעה, ונתקיים (בראשית ג' י"ב) האשה אשר נתת עמדי הוא נתנה לי מן העץ ואכל. אז גורשו מוגן עדין, כי שמחת גן עדין אינו אלא באופן כשהבעל הוא המשפיע. וזהו כשמחך יצריך בנן עדין מקדם, שקאי על אדם וחיה, ששמחו בנן עדין כ"ז שהשפיע ע"ד הנכון.

והנה א' בווה"ק (בראשית כ"ו.) כי עדין נהר גן הוא ר"ת ענ"ג וזהו אז תתענג על ה' עיי"ש ולעניינו יתפרש היטב, כאשר נמצא סדר ההשפעה מאוזן ומושקל ע"פ האופן הראוי ואינו יוצא מסדר הבריאה, שהבעל הוא המשפיע והאשה המקבלת, או בכה"ג ששון ושמחה ישיגו, ונתקיים בהם ענ"ג וגם שמחה, כאמור דהשמחה תלוי באופן ההשפעה. וכל המתענג"ם בה יזכו לרוב שמח"ה.

עוד זאת יש אתי לרמוז מ"ש חז"ל זכו שכניה שרויה ביניהם, לא זכו אש אוכלתן, דהיינו א"ש של גיהנם, כי ידעת ההפכים בשוה, וכאשר תאמר דכשההשפעה הוא על הסדר יש שמחת גן עדין, הרי כמו"כ להיפך אש הגיהנם אוכלתן, ובוה תבין מ"ש הוא למטה והיא למעלה הרי זה דרך עזו"ת, ע"ד ע"ז פנים לגיה"נם ובושת פנים לגן עדין, והבן.

*

היפך ההשפעה הוא נג"ע

והנה כמו שההשפעה הראוי הוא ענ"ג, ההיפך מזה הוא נג"ע כמו"ש (בספר יצירה) אין למעלה מענג ואין למטה מנגע, עונג הוא כאשר השפעה הוא באופן הנכון, ונגע הוא קלקול סדר ההשפעה.

וכאשר תתבונן, לכשתרצה להפך מענג לנגע, אז אותיות ג"ן נשארים על מכוונם, ורק הע' תסוב מעילא לתתא, ועד"ו פי' בשם אפרים (להמטה אפרים זצ"ל) הפסוק לא הפך הנגע את עינו, דכאשר המצורע נטהר ממזמאתו אז נהפך לו מנג"ע לענ"ג, והוא ע"י שהוא ע' עולה מסיפא לרישא, וזהו לא הפך הנגע את עינו שהאות עיי"ן לא נתהפך עדיין לענ"ג. והרי מזה ג"כ שהכל תלוי במיב העי"ן, כאשר העין יפ"ה אשר סדר ההשפעה על מכונו וכנ"ל, וההיפך להיפך.

ובזה י"ל כלה שענינה יפות אין כל גופה צריך בדיקה, כאשר היא יודעת מקום העי"ן, ומכירה שהיא המקבלת והבעל הוא המשפיע, ומקום העי"ן

הוא בתחלה, באופן של ענ"ג, ולא שהוא לבסוף נג"ע, הרי אז אין כל גופה צריכה בדיקה, כי במה בה לב בעלה למצוא בה חיי נחת ושלחה.

ואפשר עוד לפרש מ"ש באקדמות, בלא שלמא ביה עין בנו עדין גנתא, שאם לא שלמא כלום על האות עי"ן והוא במקומו, אז בנו עדין גנתא, נמצא ענן ושמחה בבחי' הגן עדין, שהמשפיע והמקבל הוא על האופן הרצוי.

*

המתאוננים הפכו הסדר

והנה כ' בפרי צדיק, שהמן בימל תאוות אכילה והם רצו להרגיש המעם עיי"ש ולפ"ז נמצא שנתהפך אצלם סדר המדרגה של משפיע ומקבל, כי תחת שהם יאכלו כדי להעלות ניצוצים הק', שזוהו ממרת האכילה, ובכה"ג המאכל רודף אחר האדם להעלות אותו כידוע מהפנים יפות, הם נהפכו ממשפיעים למקבלים לקבל הנאה מהמאכל. ואולי שזה ירמוז במ"ש בלתי אל המן עינינו, כי ע"י המן ה' עי' במקומו, והם הפכו הסדר וכנ"ל.

וזהו ג"כ מש"כ והמן כורע ג"ד, דהנה כאמור ע"י המן ה' אופן אכילתם כראוי וכיאות, וזהו ג"ד במ"ש חז"ל גומל דלים, כמו שהוא בנתינת צדקה באופן הראוי, שהעשיר משפיע להעני, כן ה' אכילת המן. ע"ד ההשפעה, שבני ישראל שאכלו המן ה' משפיעים בזה להעלות הניצוצים (אף שבאמת לא ה' ניצוצים בהמן, עי' בתפארת שלמה עה"פ וזכרנו את הרה"ג, שהעלאת הניצוצות נתקיים ממילא עיי"ש), ועיניו כעין הברלח, היינו שאז האות ע' נמצא במקומו, וכמו שמצינו נבי בדל"ח, ונחזי אנן המקום הראשון שנמצא בדלח בתוה"ק, וגם מקור מוצא הברלח, הוא בפסוק ונהר יוצא מעדין להשקות את הגן, שמשם נמשך הנהר פישון ששם הברלח, והרמוז בזה, שע"י אכילה כראוי נמצא ההשפעה באופן של נהר יוצא מעדין, משפיע ומקבל הראוי.

והנה כ"ז שההשפעה הוא באופן של עדין נהר גן, אז יש ב' נוני"ן סמוכין זה לזה, הני' של עדין והני' של נהר, משא"כ כשנתקלקל ונעשה נהר גן עדין, נמצא שנתפזרו הנוני"ן, א' מתחלה וא' בסוף היפך מסדרן הרגיל, ויש לרמוז במש"כ חז"ל (שבת קמ"ו:) ת"ר ויהי בנסוע הארון ויאמר משה פרשה זו עשה לה הקב"ה סימניות מלמעלה ולמטה לומר שאין זה מקומה ע"כ. דהכוונה שהנ' הפוכין בתחלה ובסוף אין זה מקומה, כי כאן נתהפך הסדר ע"י המתאוננים שהתאוו תאוה והבן.

ואולי י"ל בדרך רמז מעם שמרים נעשית מצורעת כשלו, היות שדיברה על משה, ומענתו עלי' שפירש מאשתו, ואין ההשפעה בביתו ע"ד הראוי, ע"כ נענשה מדה כנגד מדה בנג"ע צרעת, ונתהפכה דבריה על עצמה.

בעריכת הרב יצחק לויפער פאר שאלות און הערות אדער צו באקומען דעם גליון binyan@yeshivanet.com ביטע האלטן די גליונות פרייוואט און נישט צושפרייטן אין בתי מדרשים.